

Účetnictví

Daně

Právo

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Únor 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

Daně

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Únor 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.

NSS: Esenciální výdaje a možnost jejich prokazování poplatníkem

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (NSS) se aktuálně vyjádřil k otázce, zda je správce daně povinen zohlednit tzv. esenciální výdaje (náklady) v situaci, kdy zboží či služby byly skutečně pořízeny, ale daňový subjekt neprokáže daňovou uznatelnost výdaje vynaloženého na toto zboží či službu a zbývající nezpochybněné výdaje nejsou dostatečné k dosažení konkrétního zdanitelného příjmu. A to v případě, kdy nebyla zpochybněna podstatná část účetnictví (daňové evidence).

Skutkové okolnosti

Poplatníkovi nebyly uznány jako daňově uznatelné náklady vynaložené na pomocné stavební práce vyfakturované třemi dodavateli. Poplatník totiž neprokázal, že práce přijal od deklarovaných dodavatelů, neprokázal jejich rozsah ani jejich cenu. Faktické provedení prací, jakož i tvrzení poplatníka o nemožnosti provedení pomocných stavebních prací za pomoci vlastních zaměstnanců nebyla v daňovém řízení zpochybněna. Daň byla stanovena na základě dokazování, nikoliv podle pomůcek.

Krajský soud se poplatníka zastal a uvedl, že nelze připustit, aby jím uplatněné náklady na dosažení zdanitelných příjmů, byť by jejich skutečná výše nebyla spolehlivě prokázána, byly zcela pominuty. Pokud nebyla prokázána skutečná výše deklarovaných nákladů, které jsou ale objektivně nutné k dosažení zdaňovaných příjmů, měl správce daně stanovit daň podle pomůcek a zjistit tzv. esenciální náklady.

Po podání kasační stížnosti Odvolacím finančním ředitelstvím byla věc předložena rozšířenému senátu NSS, neboť otázka, zda i zpochybnění marginální části účetnictví, resp. konkrétního nákladu či druhu nákladu, může vést k přechodu na pomůcky, byla v judikatuře NSS doposud vykládána rozdílně.

Přechod na pomůcky a povinnost správce daně zohlednit tzv. esenciální náklady

Stanovení daně vychází primárně z tvrzení samotného poplatníka a zjištění její správné výše se provádí dokazováním. Důkazní břemeno ohledně výše daňově uznatelných výdajů nese poplatník. Teprve nelze-li v důsledku nesplnění povinností při dokazování stanovit daň na základě dokazování, přichází v úvahu náhradní způsob stanovení daně, tj. stanovení daně podle pomůcek, kdy správce daně musí zohlednit i tzv. esenciální náklady. Ke stanovení daňové povinnosti podle pomůcek musí být splněny tři podmínky:

- daňový subjekt nesplní některou ze svých povinností při dokazování,
- proto není možné stanovit daň dokazováním a
- daň může být prostřednictvím pomůcek stanovena spolehlivě.

Intenzita zjištěných nesrovnalostí či chyb, které vznikly v důsledku nesplnění zákonných povinností, a možnost či nemožnost v důsledku těchto pochybení stanovit daň dokazováním se musí podle rozšířeného senátu NSS zkoumat vždy ve vztahu k daňové povinnosti za konkrétní zdaňovací období. Nikoli pouze ve vztahu k jednomu z obchodních případů v rámci tohoto zdaňovacího období či pouze ve vztahu k účetním nedostatkům vyčísleným v procentech.

Je třeba zkoumat, zda i za situace, kdy poplatník vynaložení konkrétního výdaje či jeho výši neprokázal, je stále možné stanovit daň za zdaňovací období na základě dokazování. Rozšířený senát NSS odmítl názor, že správce daně je povinen při neunesení důkazního břemene poplatníka ohledně uplatněného výdaje (včetně jeho výše) za existující zboží či služby bez dalšího přejít na stanovení daně podle pomůcek a zohlednit tzv. esenciální výdaje.

Na druhou stranu podle rozšířeného senátu NSS neplatí, že ke stanovení daně podle pomůcek je možné přejít pouze za předpokladu, že je správcem daně zpochybněna podstatná část účetnictví (zatemněno hospodaření). Vysoká intenzita zjištěných nesrovnalostí či chyb znemožňujících stanovit daň dokazováním nemusí být vždy způsobena pouze zpochybněním podstatné části účetnictví. Důvodem pro přechod na pomůcky může být i významné zatemnění jak z pohledu celkového množství nedostatků v účetních zápisech, tak z pohledu celkového objemu zpochybněných transakcí.

Objektivně minimálně nutné výdaje (esenciální výdaje) v dokazování

Institut esenciálních výdajů byl doposud používán pouze v případech stanovení daně podle pomůcek. **Rozšířený senát NSS se nově zabýval uplatněním esenciálních výdajů při stanovení daně dokazováním a dospěl k závěru, že tato možnost existuje.** Je totiž nezbytné umožnit poplatníkovi prokázat skutečné, resp. jím vynaložené objektivně minimálně nutné výdaje, i za situace, kdy skutečným dodavatelem existujícího zboží či služby byl jiný subjekt než subjekt uvedený v účetních dokladech.

Pokud poplatník neunese břemeno důkazní ke konkrétnímu výdaji jako daňově uznatelnému, resp. jeho výši, může podle rozšířeného senátu NSS korigovat svá původní tvrzení a nabídnout nová tvrzení o tom, že musel na pořízení zboží či služeb skutečně vynaložit určitou minimální výši finančních prostředků. Tato nová tvrzení však musí náležitě prokázat. Důkazní prostředky zde budou spíše pocházet ze sféry mimo účetnictví a de facto nahradí či doplní nevěrohodné, neúplné, neprůkazné či nesprávné prvotní doklady. Je však nutno si uvědomit, že se jedná o situaci krajní, kdy standardní, zákonem předpokládaný způsob uplatnění výdaje nebyl daňovým subjektem dodržen. Pokud chce daňový subjekt eliminovat důsledky svého pochybení, musí i vynaložení esenciálního výdaje prokázat.

Závěr soudu

Daňovou uznatelnost výdajů (nákladů) dle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů prokazuje poplatník. Pokud prokáže, že jím uplatněný výdaj (náklad) skutečně nastal (musel být fakticky vynaložen), byť i za jiných okolností (včetně jiné výše), než je uvedeno na dokladu, je možné jej za splnění dalších zákonných podmínek uznat za daňově účinný výdaj.

Neprokáže-li poplatník okolnosti svědčící daňové uznatelnosti konkrétního výdaje (skupiny výdajů) dle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů, nemá správce daně bez dalšího povinnost přejít z dokazování na stanovení daně podle pomůcek a stanovit relevantní část výdajů objektivně minimálně nutných na pořízení existující služby nebo zboží (tzv. esenciální výdaje).

Kateřina Devlin

kdevlin@deloittece.com

Experti TA ČR budou hodnotit daňové odpočty na výzkum a vývoj

Finanční správa ČR spouští pilotní projekt v oblasti posuzování výzkumné a vývojové činnosti s cílem usnadnit využívání daňových odpočtů na výzkum a vývoj. Jedná se tak o další reakci státu na aktuální situaci ohledně odpočtů, kdy poplatníci a odborná veřejnost vnímají hlavní překážky při uplatňování především v nejistotě a ve formální a administrativní zátěži.

V našem lednovém článku [Blýská se u kontrol odpočtu na výzkum a vývoj na lepší časy?](#) jsme pro vás shrnuli dopady novely zákona o daních z příjmů v otázce zavedení možnosti prokázání splnění obsahových náležitostí projektové dokumentace s využitím dalších důkazních prostředků. Novela má za cíl zvýšit právní jistotu a vyjasnit pochybnosti v rámci daňových kontrol a tím motivovat oprávněné poplatníky k využívání odpočtu na výzkum a vývoj.

Aktuálně Finanční správa ČR a Úřad ministryně pro vědu, výzkum a inovace informovali o výsledku jednání pracovní skupiny, kterým je spuštění pilotního projektu v oblasti posuzování výzkumné a vývojové činnosti. Posuzování by měli provádět odborníci z příslušného oboru prostřednictvím technické karty – dotazníku, který pomůže s posouzením mezinárodně platných kritérií pro aktivity ve výzkumu a vývoji a k jejich odlišení od ostatních příbuzných činností. Technická karta má obsahovat oznámení o záměru odpočtu, technický popis činnosti, popis cílů uvedených v projektové dokumentaci, etapy realizace projektů a zhodnocení výsledků své činnosti.

Nezávislé posouzení odborníkem na základě technických informací, které sám poplatník vyplní, by mělo dát poplatníkovi jistotu, že projekt bude splňovat věcná kritéria pro odpočet. Finanční správa ČR pro účely pilotního testování vytypovala několik aktuálně probíhajících daňových řízení, u kterých by mohla se souhlasem daného poplatníka využít nezávislého expertního posouzení. Pokud se poplatník rozhodne využít této možnosti, správce daně požádá TA ČR o nalezení odborníka, který vypracuje protokol hodnocení obsahující posouzení věcné povahy činnosti na základě informací poskytnutých poplatníkem. Tento protokol bude možné využít jako důkazní prostředek v daňovém řízení.

Výše uvedené shrnutí vychází z aktuálně dostupných informací, kdy ani dotazník, ani protokol prozatím nebyl zveřejněn. Zároveň není zřejmé, zda a případně do jaké míry bude posouzení závazné jak pro poplatníky, tak pro Finanční správu ČR. Otázkou dále zůstává, kolik uvedené posouzení bude stát a kým bude hrazeno. Jelikož se jedná o naprosto unikátní institut, na který jsme doposud v daních nebyli zvyklí, nelze prozatím říct, co poplatníkům prakticky přinese. Jakmile budou zřejmé další detaily, budeme vás informovat.

Kateřina Novotná
knovotna@deloittece.com

Jakub Vrkoč
jvrkoc@deloittece.com

Přehled novinek

Novely zákona o DPH

Finanční správa vydala koncem ledna informaci k aplikaci limitu nároku na odpočet daně v případě osobních automobilů typu M1 od 1. ledna 2024. Přestože do informace nebyly zapracovány odpovědi na řadu sporných otázek, byl alespoň vyjasněn dopad limitu u automobilů, které jsou pronajaty formou finančního pronájmu. U nich by měl být limit aplikován jen na straně nájemce, nikoli u pronajímatele. Současně informace potvrzuje, že i pokud plátce nemůže uplatnit plný nárok na odpočet daně, je následný prodej automobilu uskutečněný tímto plátcem běžně zatížen daní z přidané hodnoty.

Ministerstvo financí zveřejnilo první návrh novely zákona o DPH, která by měla být účinná od 1. ledna 2025. Měla by být zcela přepracována pravidla pro registraci osob povinných k dani jako plátce, přitom k současnému limitu 2 mil. Kč by měl být přidán druhý (navazující) limit 100 000 eur. Dále by novela měla výrazně změnit způsob určení lhůty pro opravu základu daně a její prodloužení až na sedm let. V oblasti nedobytných pohledávek by měl zákon o DPH obsahovat zcela nové situace, kdy bude DPH věřiteli vrácena, novela například předpokládá úpravu pro snížení základu daně u bagatelních pohledávek do 10 000 Kč. V oblasti nároku na odpočet daně by mělo dojít ke zkrácení lhůty pro jeho uplatnění na dobu cca dvou let. Při neuhrazení po dobu 6 měsíců ode dne splatnosti by dlužník automaticky ztrácel nárok na odpočet daně (s možností jej znovu uplatnit po uhrazení). Novela je předmětem připomínkového řízení a pravděpodobně dozná mnoha změn.

Judikatura SDEU

- V případě **C-537/22 Global Ink Trade** rozhodoval Soudní dvůr o možnosti uplatnit nárok na odpočet daně v situaci, kdy vznikly pochybnosti ohledně skutečné totožnosti dodavatele zboží. Navíc deklarovaný dodavatel nesplnil své daňové povinnosti. Soudní dvůr určil, že pro uplatnění sporného nároku na odpočet daně by bylo nutné, aby odběratel jednal s řádnou péčí. To znamená, že je na něm, aby přijal veškerá opatření, která je možné rozumně vyžadovat, a existují-li náznaky daňového úniku, lze od něj očekávat zvýšenou obezřetnost. Domníváme se, že dané rozhodnutí významně vybočuje z řady aktuálních rozhodnutí Soudního dvora v oblasti uplatňování nároku na odpočet daně.
- V rozhodnutí ve věci **C-442/22 P sp. z o.o.** řešil Soudní dvůr, kdo je povinen odvést DPH uvedenou na podvodně vystavené falešné faktuře. Tu vystavil zaměstnanec společnosti bez jejího vědomí. Soudní dvůr dovedl, že tato povinnost může stíhat zaměstnavatele, jestliže neprokáže řádnou péči, která po něm mohla být rozumně vyžadována ke kontrole jednání zaměstnance. Dané rozhodnutí může být pro praxi velmi důležité.

Tomáš Brandejs
tbrandejs@deloittece.com

Krátce z mezinárodního zdanění

Norsko: Daňové úřady vydávají pokyny k novým požadavkům na vykazování převodních cen

Norská daňová správa vydala pokyny ke změnám v požadavcích na vykazování převodních cen pro daňová přiznání podávaná k 31. května 2024 pro subjekty s účetním obdobím končícím v roce 2023. Pokyny uvádějí povinná a dobrovolná zveřejnění a také výjimky pro některá zveřejnění. Povinná zveřejnění zahrnují informace o vlastnictví subjektů, funkčních profilech, statusu ručitele, kategoriích transakcí a finančních údajích. Dobrovolně zveřejňované informace zahrnují důvody pro výjimky z dokumentace o převodních cenách, ujednání o cash poolingu a duševním vlastnictví. Některá zveřejnění, jako jsou provozní ztráty, provozní marže, srážková daň a podrobné hodnoty transakcí, nejsou pro daňové přiznání za rok 2023 vyžadována. Cílem pokynů je usnadnit dodržování předpisů, ale současně zavést významné změny, což daňové poplatníky vybízí k tomu, aby zvážili řízení daňových rizik a připravili se na budoucí požadavky na vykazování.

Nové požadavky na vykazování převodních cen pro přiznání k dani z příjmů právnických osob

Nové norské požadavky na vykazování převodních cen pro přiznání k dani z příjmů právnických osob přinášejí významné změny platné od ledna 2023. Aktualizace nahrazuje formulář RF-1123 a jejím cílem je digitalizace a zjednodušení. Klíčové změny zahrnují podrobné informace o provozních transakcích, funkcích, rizicích a používaných metodách převodních cen. Přetrvávají nejasnosti ohledně výkladu a možného odmítnutí. Daňoví poplatníci nyní musí poskytovat komplexní informace o převodních cenách, což je v souladu s vykazováním podle jednotlivých zemí (CbCR) a zvyšuje nároky na dodržování předpisů. Tento posun signalizuje přechod na dokumentaci v souladu s OECD a vyžaduje robustní interní procesy pro včasné a přesné vykazování.

Polsko: Další aktualizace týkající se zpoždění povinné implementace Národního systému e-faktur (KSeF)

Polské ministerstvo financí oznámilo odklad zavedení Národního systému elektronické fakturace (KSeF) z bezpečnostních důvodů s tím, že nové datum účinnosti bude stanoveno do května 2024, kdy bude proveden audit systému. Neplánují se žádné změny týkající se vystavování faktur, struktury, sběru identifikátorů KSeF ani lhůt pro offline faktury. Další konzultace se budou týkat používání KSeF při transakcích mezi podniky a spotřebiteli a dat účinnosti pro plátce osvobozené od DPH. Daňovým poplatníkům se doporučuje, aby pokračovali v implementačních plánech, protože i přes odklad nedochází k žádným významným regulačním změnám.

Aktualizace implementace DAC 7

Očekává se, že Polsko přijme v únoru 2024 návrh zákona o provádění DAC 7 a jeho ustanovení vstoupí v platnost 1. července 2024. Online platformy budou muset do konce ledna 2025 předložit zprávy za roky 2023 a 2024. Provozovatelé platformy začnou shromažďovat údaje, pokud prodejce vydělá

více než 2 000 eur nebo překročí 30 transakcí ročně. Sankce pro prodejce nedodržující předpisy mohou zahrnovat zadržení plateb nebo zablokování činnosti platformy.

Kypr: Zvýšení limitů pro požadavky na místní vykazování

Kyperský komisař pro daně oznámil zvýšení limitů pro místní požadavky na podání daňových přiznání pro zdaňovací období roku 2022. Hranice pro finanční transakce se zvýšila ze 750 000 eur na 5 milionů eur a pro ostatní kategorie ze 750 000 eur na 1 milion eur. Cílem změn je zajistit přehlednost a snížit zátěž spojenou s dodržováním předpisů. Daňoví poplatníci jsou nadále povinni dokumentovat transakce pod danou hranicí ve zjednodušeném formátu v závislosti na typu transakce a případných pravidlech „bezpečného přístavu“. Tato aktualizace má vliv na dokumentaci převodních cen pro daňové poplatníky, kteří jsou daňovými rezidenty Kypru.

Španělsko: Schválení pravidel týkajících se povinností provozovatelů digitálních platform

Nový královský dekret účinný od února 2024 stanoví povinnosti pro provozovatele digitálních platform ve Španělsku, která mají být v souladu s DAC 7. Provozovatelé musí shromažďovat informace o prodejcích a oznamovat je daňovým orgánům. Pravidla platí zpětně od ledna 2023. Oznamovací povinnosti podléhají prodejci, kteří vykonávají relevantní činnosti, s výjimkou státních subjektů, společností kótovaných na burze a příležitostných prodejců s omezeným počtem transakcí. Cílem vyhlášky je zvýšit daňovou transparentnost a bojovat proti daňovým únikům.

Švýcarsko: Zdanění kryptoměn: Jak jsou investoři zdaněni?

Zdanění kryptoměn ve Švýcarsku vychází ze stávajících daňových zákonů a z nedávných pokynů Federální daňové správy. Platební tokeny, jako je Bitcoin, jsou pro účely daně z majetku považovány za movitý kapitál. Odměny za těžbu jsou zdanitelným příjmem, zatímco odměny za staking a airdropy podléhají dani z příjmu. Majetkové tokeny z ICO/ITO jsou kategorizovány na základě svých vlastností, které mají vliv na zdanění. Užitek tokeny podléhají dani z majetku, ale vzhledem ke své povaze nepodléhají dani z příjmu. Obchodování s tokeny je považováno za soukromou správu majetku, ale rozsáhlé obchodování může být považováno za samostatnou výdělečnou činnost, což mění daňové dopady.

Chcete získat více informací o klíčových daňových novinkách z celého světa a zůstat v obraze? Pak sledujte naše webové stránky tax@hand, kde najdete všechny relevantní informace o mezinárodním zdanění.

Tereza Petrášová
tpetrasova@deloittece.com

Ivana Veselá
ivesela@deloittece.com

Využití kamerových záznamů Policie ČR v daňovém řízení podruhé před NSS

Nejvyššímu správnímu soudu („NSS“) se po zásahu Ústavního soudu vrátil případ, který se týká možnosti využití kamerových záznamů Policie ČR v daňovém řízení. O případu jsme vás v průběhu roku 2023 informovali. Nyní přinášíme shrnutí nového posouzení NSS tohoto zajímavému případu.

Skutkové okolnosti případu

Plátce uplatnil odpočet DPH z titulu pořízení a užití vozidla pro podnikatelské účely. V rámci postupu k odstranění pochybností prokazoval plátce nárok na odpočet knihou jízd. Tu však správce daně vyhodnotil jako nedůvěryhodnou, protože kniha jízd předložená plátcem začínala již 7. 7. 2015, přičemž k fyzickému předání vozidla došlo až 17. 7. 2015. Z toho důvodu požádal správce daně policii o poskytnutí informací o pohybu vozidla v průběhu července. Policie tyto informace správci daně poskytla a na jejich základě pak správce daně vyhodnotil, že nárok na odpočet je neoprávněný, protože údaje v knize jízd nekorespondovaly s údaji získanými od policie. Ke stejnému závěru došlo i Odvolací finanční ředitelství.

Plátce spor řešil soudní cestou. NSS došel ve svém prvním rozsudku k závěru, že správce daně byl oprávněn kamerové záznamy od policie požadovat, protože šlo o údaje nezbytné pro správu daní. V další fázi se plátce obrátil na Ústavní soud, který mu vyhověl a zavázal NSS vypořádat se s otázkou, zda zákon o policii umožňuje policii poskytnout kamerové záznamy jiným orgánům veřejné správy.

Nové posouzení případu NSS

NSS konstatoval, že zákon o policii stanoví policii povinnost poskytnout orgánům veřejné správy informace, které získala při plnění svých úkolů, je-li to nezbytné pro plnění úkolů v rámci jejich působnosti. Daňový řád pak stanoví orgánům veřejné moci (včetně policie) povinnost poskytnout správci daně na základě jeho žádosti údaje nezbytné pro správu daní, které zpracovávají. V daném případě je tak podle NSS třeba posoudit, zda je poskytnutí kamerových záznamů nezbytné pro správu daní.

Při posouzení nezbytnosti vycházel NSS z rozložení důkazního břemene v daňovém řízení. Je to primárně daňový subjekt, který je povinen tvrdit a prokázat všechny významné skutečnosti pro stanovení základu daně a výše daně. Pokud správci daně vzniknou pochybnosti o správnosti předložených daňových dokladů, musí daňový subjekt prokázat nárok na odpočet daně jinak. V řízení před správcem daně plátce předložil k prokázání užívání vozidla pro podnikatelské účely knihu jízd, kterou lze zpochybnit i bez její konfrontace se záznamy z policejních kamer. Pokud lze knihu jízd zpochybnit jiným, méně invazivním způsobem, který nevyžaduje předávat informace včetně osobních údajů, není podle NSS užití kamerových záznamů nezbytné.

NSS uzavřel, že v projednávané věci nebylo získání záznamů o pohybu vozidla nezbytné, protože správce daně mohl knihu jízd zpochybnit i jinak a rozptýlení těchto pochybností by následně bylo na plátcích. Připomněl přitom, že v průběhu daňového řízení správci daně vznikly ve vztahu k plátcem předložené knize jízd určité pochybnosti o oprávněnosti uplatněného nároku na odpočet daně, když kniha jízd začínala již dne 7. 7. 2015, ale z ostatních podkladů vyplynulo, že plátce disponoval vozidlem až o 10 dní později. Ke zpochybnění celého nároku na odpočet (nad rámec 10 dnů, které již zpochybněny byly) proto musí správce daně sdělit i další pochybnosti, které však nemohou být založeny na kamerových záznamech.

Kateřina Devlin
kdevlin@deloittece.com

Tomáš Staroň
tstaron@deloittece.com

DAC 7: První XML report měl být podán v lednu 2024. Máte hotovo?

V lednu nám uplynul první termín pro podání reportu DAC 7. Řada firem stále ještě řeší, jak vytvořit povinný XML soubor, neboť překlopení dat není úplně snadné. Finanční správa neakceptuje report ve formátu XLS, a tak je jednou z největších výzev, které provozovatelé platforem v souvislosti s DAC 7 čelí, překlopit data do požadovaného formátu XML. Proces konverze totiž obsahuje řadu složitých vnořených struktur. Pokud se tento problém týká i vás, čtěte dál!

Jak správně podávat DAC 7 pomocí XML reportu?

Na internetových stránkách [OECD](#) najdete návod i schéma na správné podání XML reportu, nicméně tyto návody mají dohromady přes 100 stran a vyžadují poměrně rozsáhlé technické know-how v této oblasti.

Pokud si nejste jistí, jak svá data úspěšně překlopit do požadovaného formuláře XML, doporučujeme využít služeb zkušených odborníků. Naším klientům poskytujeme komplexní podporu v procesu zpracování a podání reportu. Kompletní přehled našich služeb v souvislosti s DAC 7 včetně procesu, jak XML report pro naše klienty vytváříme, najdete na [našem webu](#). Rádi vám pomůžeme.

Co je DAC 7 a co to znamená pro vaši firmu?

V kontextu neustále se rozvíjející digitální ekonomiky přišla vloni Evropská unie se směrnicí DAC 7, která klade požadavky na digitální platformy a rozšiřuje rámec automatické výměny informací v oblasti daní. Tato směrnice je účinná již od 1. ledna 2023 a první report dle této směrnice měl být podán v lednu tohoto roku. DAC 7 vyžaduje od digitálních platforem (např. online tržišť, zprostředkujících portálů, poskytovatelů služeb / ubytování třetích stran), aby identifikovaly své uživatele, shromažďovaly informace o jejich transakcích a následně tyto informace hlásily příslušným daňovým úřadům. Ignorování DAC 7 může vést k závažným finančním a právním důsledkům pro vaši firmu, včetně pokut a dalších sankcí.

Vyhnete se zbytečným sankcím a využijte pomoci našich zkušených odborníků, kteří vám poradí, jak na podání reportingu DAC 7 ve správném formátu. Pro nezávaznou konzultaci stačí [vyplnit stručný formulář](#).

Michaela Kučerová
mkucerova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Miroslav Svoboda
msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov
mromancov@deloittece.com

Kateřina Novotná
knovotna@deloittece.com

Tereza Gebauer
tgebauer@deloittece.com

Miroslav Richter
MirRichter@deloittece.com

Roman Ženatý
rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová
tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh
ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková
rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš
jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Vyhlášení 2. veřejné soutěže programu DOPRAVA 2030

Technologická agentura České republiky představuje 2. veřejnou soutěž programu DOPRAVA 2030, která byla vyhlášena 28. února 2024. V rámci programu bude možné získat podporu na aplikovaný výzkum, vývoj a inovace v oblasti dopravy. Jaké jsou předběžné parametry soutěže?

Tato soutěž představuje jedinečnou příležitost pro inovátory v oblasti dopravy, kteří chtějí vést transformaci dopravního průmyslu směrem k udržitelnější, efektivnější a technologicky pokročilejší budoucnosti.

Projekt je možné zacílit na celé spektrum dopravní infrastruktury, dopravních prostředků či druhů dopravy, tedy na pozemní, vodní a leteckou.

Základní parametry:

- Příjem žádostí: **29. 2. 2024 – 24. 4. 2024**
- Doba realizace projektu: **12–24 měsíců**
- Maximální výše podpory na jeden projekt: **40 mil. Kč**
- Maximální intenzita podpory: **70 %**
- Způsobilé náklady: osobní náklady, smluvní výzkum, náklady na přístroje a vybavení, nepřímé náklady (režijní, provozní náklady, materiál, cestovné apod.)
- Projekt musí být zaměřen na jeden z těchto cílů:
  - udržitelná, přístupná a bezpečná doprava;
  - automatizace, digitalizace a technologicky pokročilá doprava;
  - nízkoemisní a ekologická doprava.

Délka řešení projektu musí být nižší než 48 měsíců, přičemž nejzazším termínem pro ukončení projektu je prosinec 2028. Výstupem projektu musí být např. vzor, prototyp, vzorek, patent či software.

Soutěž je určena pro podniky všech velikostí, dále mohou čerpat také výzkumné organizace, OSS nebo ÚSC. Počet žádostí na jednoho uchazeče je bez omezení.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápková
kcapova@deloittece.com

Změna přihlašování do dotačního portálu ISKP21+

Již od 29. 3. 2024 nebude možné do dotačního portálu ISKP21+ vstupovat prostřednictvím „ADFS“, tedy vyplněním uživatelského jména a hesla. Pokud tak v systému připravujete projektový záměr či již realizujete a administrujete dotační projekt, nenechávejte změnu na poslední chvíli.

Nově v ISKP21+ dochází k úpravě způsobu přihlašování a ověřování identity uživatele. Novinkou je povinnost uživatele přihlašovat se do ISKP21+ pouze pomocí NIA (Národní identitní autority). Přihlášení bude možné provést prostřednictvím libovolného elektronického identifikačního prostředku. Může se jednat např. o bankovní identitu, MojeID, mobilní klíč eGovernmentu, eObčanku, NIA ID (dříve „jméno, heslo, SMS“), IIG – International ID Gateway či I.CA identitu s kartou Starcos.

Změna se týká zadavatelů i příjemců čili všech externích uživatelů ISKP21+. Konkrétně jde o uživatele, kteří se přihlašují do systému prostřednictvím ADFS (uživatelské jméno a heslo), jak jedním, tak i více účty. Změna se netýká zahraničních uživatelů a uživatelů využívajících již nyní přihlášení prostřednictvím NIA. Důvodem změny jsou především bezpečnostní faktory.

Změnu je možné provést pomocí depeše v ISKP21+ a e-mailu, který byl administrátory zaslán pro každý vlastněný účet. Zde můžete nalézt unikátní klíč pro sloučení všech účtů a pro založení požadavku na úpravu identity na nové přihlášení. Požadavek bude vyřizovat provozovatel aplikace a o vyřízení vás bude informovat e-mailem.

Tuto úpravu je třeba provést nejlépe do 29. 3. 2024. Po tomto datu již nebude možné přihlásit se do MS21+ prostřednictvím ADFS, nicméně stále bude možné provést úpravu identity, po jejímž dokončení se do ISKP21+ přihlásíte. Změna je ze strany administrátorů aplikace vyřízena v řádu jednoho dne, po tuto dobu se však vystavujete riziku, že se do portálu nebudete moci přihlásit a splnit povinné termíny ve vašem dotačním projektu.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápková
kcapova@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhancek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Martin Rybar

mrybar@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

dReport: Únor 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.

Hlavní změny v návrhu nového zákona o účetnictví

Ministerstvo financí zveřejnilo 15. ledna 2024 návrh nového zákona o účetnictví po zapracování připomínek z vnitřního i vnějšího připomínkového řízení. V jakých oblastech došlo k největším změnám oproti verzi návrhu zákona zveřejněné v říjnu 2022?

Dle údajů Ministerstva financí bylo v rámci připomínkového řízení uplatněno celkem 991 připomínek, z toho 435 připomínek bylo označeno jako zásadní. Návrh zákona zveřejněný v lednu 2024 nyní projedná Legislativní rada vlády a poté bude předložen ke schválení vládě. Současně s textem návrhu nového zákona o účetnictví (nZoÚ) byla zveřejněna aktualizovaná důvodová zpráva a upravené teze prováděcích vyhlášek, vše je dostupné na [portálu Úřadu vlády ČR](#).

Přehled změn, které přinesl původní návrh nZoÚ zveřejněný v říjnu 2022, jsme přinesli v článku [Ministerstvo financí zveřejnilo návrh nového zákona o účetnictví](#). Již na první pohled je jasné, že původní návrh nZoÚ byl v nové verzi, zveřejněné v lednu 2024, významně přepracován, některé pasáže jsou zcela nově formulovány (např. části týkající se oceňování, vedení účetnictví, přestupků a sankcí). Nyní se podíváme na ty největší změny v návrhu nZoÚ a tezích vyhlášek, které mohou mít dopad na velkou část účetních jednotek. Připomínáme, že během legislativního procesu může ještě dojít ke změnám v návrhu nZoÚ.

Koncepční rámec

V koncepčním rámci, který zakotvuje cíl účetního výkaznictví, požadavky na kvalitu účetních informací, vymezení jednotlivých prvků účetních výkazů a zásady účetního výkaznictví, došlo k největším změnám v definicích prvků účetních výkazů (aktivum, dluh, vlastní kapitál, výnos, náklad a výsledek hospodaření). Jako související pojmy byla nově definována pohledávka a upravena definice rezervy.

Byly přidány podmínky pro uznání aktiva a dluhu, uznání výnosu a nákladu bude upraveno v prováděcí vyhlášce.

Ze zásad účetního výkaznictví byla nejvíce upravena zásada významnosti a paragrafy týkající se účetních metod a retrospektivní úpravy účetních informací. S tím souvisí i nový požadavek zpřístupnění informací o zjištění významné chyby, kvůli které zpřístupněná účetní závěrka nespĺňuje požadavek věrného a poctivého zobrazení. Informace o významné chybě může mít podobu opravné účetní závěrky a pro účetní jednotky s povinným auditem i tato opravná účetní závěrka podléhá auditu.

Vymezení účetních jednotek

V původním návrhu nZoÚ byly **pobočky zahraničních entit** ze země mimo EU na území České republiky považovány za účetní jednotky, což z nového návrhu vypadlo. Nově se na ně (stejně jako na pobočky zahraničních entit z členských zemí EU) ale vztahují ustanovení § 34 upravující vybrané účetní postupy (tj. aplikace účetních předpisů s výjimkou povinnosti konsolidace, vykazování, ověřování a zveřejňování).

Z množiny subjektů veřejného zájmu byly v původním návrhu nZoÚ vyňaty **zdravotní pojišťovny**, které ale v novém návrhu nZoÚ subjekty veřejného zájmu zůstávají. Zdravotní pojišťovny také nově patří mezi jednotky veřejného sektoru.

Kategorizace účetních jednotek

V původním návrhu nZoÚ byly limity pro kategorizaci účetních jednotek převzaty ze starého, stále platného zákona o účetnictví. V novém návrhu nZoÚ byly **limity valorizovány** v souladu se směrnicí EU, takže vypadají pro podnikatelské a neziskové účetní jednotky následovně:

Kategorie ÚJ	K rozvahovému dni	Aktiva celkem	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro	splňuje alespoň 2 z podmínek:	do 11 mil. Kč (nyní 9 mil. Kč)	do 22 mil. Kč (nyní 18 mil. Kč)	do 10
Malá	není mikro ÚJ + splňuje alespoň 2 z podmínek:	do 120 mil. Kč (nyní 100 mil. Kč)	do 240 mil. Kč (nyní 200 mil. Kč)	do 50
Střední	není mikro ani malou účetní jednotkou + splňuje alespoň 2 z podmínek:	do 600 mil. Kč (nyní 500 mil. Kč)	do 1,2 mld. Kč (nyní 1 mld. Kč)	do 250
Velká	splňuje alespoň 2 z podmínek:	nad 600 mil. Kč (nyní 500 mil. Kč)	nad 1,2 mld. Kč (nyní 1 mld. Kč)	nad 250

Definice čistého obratu v novém návrhu nZoÚ zůstává stejná jako ve vyhlášce platné od 1. 1. 2024 (tj. výše výnosů, na kterých je založen obchodní model účetní jednotky).

V novém návrhu nZoÚ zůstává ustanovení, že v případě účetní jednotky, která je mateřskou entitou (a není subjektem veřejného zájmu), se při určení kategorie účetní jednotky bude vycházet z hodnot, které vyplývají z konsolidace za celý její konsolidační celek. Došlo také k navýšení limitů pro **kategorizaci konsolidačních celků** o 20 %.

Povinnost auditu

S kategorizací účetních jednotek úzce souvisí i povinnost auditu. Zatímco původní návrh nZoÚ obsahoval dvě varianty, v novém návrhu nZoÚ má povinnost auditu jen velká a střední účetní jednotka a mateřská entita sestávající konsolidovanou účetní závěrku. Oproti současnému stavu se tedy povinnost auditu nebude vztahovat na malé účetní jednotky.

Konsolidace

V původním návrhu nZoÚ byly **z konsolidační povinnosti vyňaty** konsolidační celky odpovídající dosavadní malé i střední skupině účetních jednotek. Dle nového návrhu nZoÚ se tato výjimka vztahuje pouze na malé konsolidační celky, takže střední a velké konsolidační celky budou mít povinnost konsolidace (stejně jako dle nyní platného ZoÚ, avšak při změně hodnotových kritérií).

V oblasti **metod konsolidace** došlo ke změně, kdy v novém návrhu nZoÚ byla úplně vypuštěna poměrná metoda. Dceřiné entity se tedy budou vykazovat metodou plné konsolidace a podíly v entitě pod společnou kontrolou a přidružené entitě se v konsolidované účetní závěrce budou oceňovat ekvivalenční hodnotou sníženou o znehodnocení.

Měna účetnictví a funkční měna

Text upravující měnu účetnictví byl do nového návrhu nZoÚ z velké části převzat ze ZoÚ a vyhlášky č. 500/2002 Sb. platné od 1. 1. 2024. Nově byla přidána definice měny účetnictví a upřesněny metody přepočtu. Volba **funkční měny** nebude omezena pouze na EUR, USD a GBP.

Nově byla přidána definice **měny vykazování** jako měny, ve které se sestavuje účetní závěrka. V případě individuální účetní závěrky je měna vykazování shodná s měnou účetnictví, ale v případě konsolidované účetní závěrky může být měnou vykazování zvolena jakákoliv měna.

Oceňování

Oblast oceňování patří k těm pasážím, které byly v novém návrhu nZoÚ v podstatě kompletně přepracovány. Celá tato oblast se více přiblížila úpravě v účetních standardech IFRS, některé definice byly prakticky z IFRS převzaty (např. reálná hodnota, naběhlá hodnota, zbytková hodnota aktiva). Střední a velké účetní jednotky pro účely uznání a oceňování transakcí, které jsou předmětem IFRS 16 *Leasingy*, použijí standard IFRS 16 (mikro a malé účetní jednotky mohou, pak ale musí použít současnou hodnotu všude, kde se používá pro prvotní ocenění).

Změny v tezích vyhlášek

V oblasti **leasingů** byla přidána důležitá věta, že pro krátkodobé nájmy zůstane zachován dosavadní postup. „Právo k užívání“ bude prezentováno v rozvaze v rámci stávajících kategorií – podle druhu majetku.

Beze změny zůstává, že přijatá **dotace** na dlouhodobý majetek se bude účtovat jako výnos příštích období. Rozpouštění se pak účtuje v období dle dotačních podmínek (byla zrušena možnost „ve stejném období, jako je odepisováno“).

V rozvaze bude nově možné pouze „**netto** vykazování“.

Vývoj kolem nového zákona pro vás sledujeme

Výše jsme uvedli jen ty nejzásadnější změny, které jsou v novém návrhu nZoÚ a tezích vyhlášek obsaženy. Přípravě nové účetní legislativy se budeme věnovat i v dalších článcích na našem blogu. Plánujeme také pokračovat v seminářích, kde se budeme novému ZoÚ podrobně věnovat. Pro zájemce o nový způsob účtování leasingů chystáme seminář [IFRS 16 v praxi: jak na vykazování leasingů?](#)

Pro bližší informace o všech akcích sledujte [naš web](#).

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Rozšířená oblast působnosti: IFRS 17 nejen pro pojišťovny

IFRS 17 Pojistné smlouvy je účetní standard, který se vztahuje na pojistné smlouvy bez ohledu na jejich výstavce, tj. jeho dopad se nevztahuje pouze na pojišťovny nebo zajišťovny. Do působnosti IFRS 17 mohou tedy spadat i některé smlouvy uzavřené subjekty nepodnikajícími v pojišťovnictví a bude nutné o nich účtovat podle požadavků IFRS 17.

Posoudit, zda je smlouva smlouvou pojistnou, nemusí být snadné, a to zejména proto, že zásady, podle nichž lze určit, zda daná smlouva je pojistnou smlouvou v rozsahu působnosti IFRS 17, nemusí být známy těm, kdo toto posouzení provádí. V takovém případě je vhodné obrátit se na specializované poradce. Je nutné, aby účetní jednotky věnovaly pozornost rozsahu působnosti IFRS 17, jelikož zahrnuje různé výjimky a osvobození, díky nimž se některé smlouvy, jež by se jinak považovaly za smlouvy pojistné, účtují podle jiného účetního standardu IFRS, například IFRS 15 *Výnosy ze smluv se zákazníky*.

Tento článek se věnuje zásadám a příkladům, jak určit, zda smlouva do působnosti IFRS 17 spadat může, či nikoliv.

Definice pojistné smlouvy

Pojistná smlouva se definuje jako smlouva, na jejímž základě jedna strana (výstavce) přijímá podstatné pojistné riziko jiné strany (pojistníka) tím, že souhlasí s kompenzací pojistníka, pokud by určitá konkrétní nejistá událost v budoucnosti (pojistná událost) pojistníka nepříznivě ovlivnila.

Klíčové aspekty této definice:

- požadavek na konkrétní nejistou událost v budoucnosti;
- význam pojistného rizika;
- zda je pojistné riziko podstatné a
- zda má pojistná událost na pojistníka nepříznivý vliv.

Definice pojistné smlouvy si žádá identifikaci pojistné události, která je definována jako nejistá budoucí událost krytá pojistnou smlouvou a je realizací pojistného rizika. Proto, aby byla smlouva považována za smlouvu pojistnou, je klíčový prvek nejistoty (či rizika), přičemž při uzavření pojistné smlouvy musí být nejistá alespoň jedna z následujících skutečností:

- zda pojistná událost nastane;
- kdy nastane; nebo
- jakou částku bude muset pojistitel zaplatit, pokud nastane.

V této souvislosti je rozhodující, zda se smlouvou převádí podstatné pojistné riziko, protože některé smlouvy mohou definici pojistné smlouvy zdánlivě splňovat, ale pro účely IFRS 17 za pojistné smlouvy považovány nejsou, neboť v nich obsažené převáděné pojistné riziko není podstatné. Jelikož IFRS 17 žádná konkrétní kvantitativní kritéria pro definici podstatného pojistného rizika neposkytuje, může takové posouzení od účetních jednotek vyžadovat podstatný úsudek.

Účetní jednotka by k posuzování podstatnosti pojistného rizika měla přistupovat u každé smlouvy jednotlivě na základě jejich současné hodnoty, přičemž smí zvažovat pouze takové scénáře, které mají obchodní podstatu. Dle IFRS 17 jsou scénáře bez obchodní podstaty takové, které nemají žádný zřetelný vliv na ekonomiku transakce.

Použit pro účely posouzení pouze jednu smlouvu však nemusí stačit. Aby bylo možné posoudit podstatu transakcí jako celku, je někdy nutné spojit dvě i více smluv, které byly uzavřeny ve stejnou dobu se stejnými nebo spřízněnými protistranami.

Pojistná smlouva může naopak kromě služby pojistného krytí nabízet i několik dalších prvků, jako je investiční složka, služba správy investic, vložený derivát, případně další zboží a služby. Některé z těchto prvků je třeba oddělit a zaúčtovat podle jiných standardů IFRS, zatímco ostatní prvky i nadále spadají do rámce modelu oceňování pojištění. Aby byla odpovídajícím způsobem reflektována podstata transakcí, je prvky v tomto rámci občas nutné rozdělit do vícero pojistných smluv.

Standard IFRS 17 se vztahuje i na zajištěné smlouvy, které vystavila a drží účetní jednotka. Ta musí také určitě zvážit, zda smlouva spadá pod definici zajištění, například v případech, kdy účetní jednotka spolupracuje s pojišťovnou prostřednictvím mechanismu podílu na zisku nebo přebírá agregované pojistné riziko od jiné účetní jednotky.

Smlouvy výslovně vyjmuté z IFRS 17

Účetní jednotka nepoužije IFRS 17 na:

- záruky vystavené výrobcem, obchodním zástupcem nebo maloobchodníkem v souvislosti s prodejem jeho zboží nebo služeb zákazníkovi;
- pohledávky a závazky vůči zaměstnancům na základě plánů zaměstnaneckých požitků a závazky z titulu penzijních dávek vykazovaných dávkově definovanými penzijními plány;
- smluvní práva nebo smluvní závazky, které jsou podmíněny budoucím použitím nebo právem použít položky nefinančního typu (například některé licenční poplatky, autorské honoráře, variabilní a jiné podmíněné splátky leasingu a podobné položky);
- záruky zbytkové hodnoty poskytnuté výrobcem, obchodním zástupcem nebo maloobchodníkem a záruky zbytkové hodnoty poskytnuté nájemcem, jsou-li vloženy do leasingové smlouvy;
- smlouvy o finanční záruce, pokud výstavce smlouvy předem výslovně neprohlásil, že považuje takové smlouvy za smlouvy pojistné, a nepoužil účetní postupy vztahující se na pojistné smlouvy. Výstavce smlouvy se rozhodne používat pro takové smlouvy o finanční záruce buď IFRS 17, nebo IAS 32 *Finanční nástroje: vykazování*, IFRS 7 *Finanční nástroje: zveřejňování* a IFRS 9 *Finanční nástroje*. Výstavce může toto rozhodnutí učinit pro každou smlouvu zvlášť, ale tuto volbu nemůže pro danou volbu následně změnit;
- podmíněná úhrada hrazená nebo inkasovaná při podnikových kombinacích;
- pojistné smlouvy, v nichž je účetní jednotka pojistníkem, nejsou-li tyto smlouvy drženy majetkovými smlouvami;
- smlouvy o kreditních kartách nebo podobné smlouvy, které obsahují úvěrová nebo platební ujednání a které splňují definici pojistné smlouvy, ovšem pouze tehdy, když účetní jednotka nezohledňuje posouzení pojistného rizika spojeného s jednotlivým zákazníkem při stanovování ceny smlouvy s tímto zákazníkem. Pouze tehdy, když IFRS 9 vyžaduje, aby účetní jednotka oddělila složku pojistného krytí, která je do takové smlouvy vložena, použije účetní jednotka na tuto složku IFRS 17.

Standard IFRS 17 umožňuje účetním jednotkám použít buď IFRS 17, nebo jiný účetní standard IFRS na smlouvy, které splňují následující definice:

- smlouvy o poskytování služeb za pevný poplatek, které splňují všechny podmínky stanovené v IFRS 17;
- smlouvy o úvěru, které spadají pod definici pojistné smlouvy, ale omezují odškodnění za pojistné události na částku, která je jinak požadována k uhrazení smluvně vzniklého závazku pojistníka;
- smlouvy o finanční záruce, pokud účetní jednotka předem výslovně prohlásila, že považuje takovéto smlouvy za smlouvy pojistné, a použila účetní postupy vztahující se na pojistné smlouvy.

Příklady pojistných smluv vystavených společnostmi nepodnikajícími v pojišťovnictví

Jak vysvětlujeme výše, aplikace standardu IFRS 17 se posuzuje u každé smlouvy zvlášť. To je důležité především při posuzování komplexních smluv, které mohou, ale nemusí plně nebo částečně spadat do oblasti působnosti IFRS 17.

Níže jsou uvedeny příklady smluv, na které se IFRS 17 může vztahovat:

- Smlouvy s prvky záruky za plnění (pro výstavce), kde společnost není povinna hradit odškodnění v případě události, kdy nebyl dodržen harmonogram dodávek (tato povinnost náleží pouze bance).
- Smlouvy o kreditních kartách nebo podobné platební smlouvy se podle IFRS 17 považují za pojistné smlouvy pouze tehdy, pokud společnost při stanovení ceny smlouvy nezohledňuje riziko pro každého zákazníka zvlášť. Nicméně i v případě, že smlouva spadá do působnosti IFRS 9, může být výstavce povinen složku pojistného krytí od takové smlouvy oddělit a vykázat ji podle IFRS 17.
- Záruky na výrobky, pokud je poskytuje jiná společnost než výrobce, maloobchodník nebo obchodní zástupce nebo pokud nejsou poskytovány v souvislosti s prodejem dané položky (např. později).
- Smlouvy o poskytování služeb za pevný poplatek, např. pokud účetní jednotka při stanovení ceny smlouvy provádí posouzení rizika spojeného s jednotlivým zákazníkem v každém individuálním případě (např. při obnovení smlouvy), např. smlouva o silniční asistenci apod.

Tento seznam uvádí pouze příklady dotčených smluv, nikoliv jejich kompletní výčet.

V případě jakýchkoli pochybností doporučujeme kontaktovat odborníky společnosti Deloitte.

Anton Zemánek
azemane@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 12. ledna 2024.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 26. únoru 2024 následující dokumenty rady IASB:

Úpravy

- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)
- Úpravy standardu IAS 1 a IFRS 7 *Ujednání o dodavatelském financování* (vydáno v květnu 2023)
- Úpravy standardu IAS 21 *Nedostatečná směnitelnost* (vydáno v srpnu 2023)

[Zpráva o schvalování IFRS v EU](#)

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_Technical-Desk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Zígáček
mzigacek@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindřišková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

dReport: Únor 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Legal News: Kdy může zaměstnavatel odstoupit od konkurenční doložky?

NS přinesl hned dva průlomové rozsudky z oblasti pracovního práva, kdy v prvním z nich vyjasnil otázku odstoupení zaměstnavatele od konkurenční doložky, což je dle NS možné na základě smluvního ujednání bez uvedení důvodu. V druhém rozsudku potom NS řešil, zda má protiprávně propuštěný zaměstnanec nárok na placenou dovolenou, která vznikla v období jeho protiprávního propuštění, a dospěl k závěru, že nárok má, a to v plné výši. Další rozsudky, které jsme pro vás připravili v těchto Legal News, se potom věnují například právému souběhu funkcí nebo nájmu bytu třetím osobám pro účely Airbnb.

Velký senát Nejvyššího soudu se v rozsudku sp. zn. 31 Cdo 2955/2023 zabývá dosud značně spornou a nejasnou otázkou **odstoupení zaměstnavatele od konkurenční doložky**. Velký senát v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2021, sp. zn. II. ÚS 1889/19 dospěl k závěru, že s ohledem na povahu konkurenční doložky (která slouží primárně k ochraně práv a zájmů zaměstnavatele) může zaměstnavatel od konkurenční doložky po dobu trvání pracovního poměru zaměstnance odstoupit i na základě smluvního ujednání, podle kterého je zaměstnavatel v uvedené době oprávněn od konkurenční doložky odstoupit bez uvedení důvodu nebo z jakéhokoliv důvodu, popřípadě i na základě jinak obdobně sjednané možnosti odstoupení. Jediným korektivem, který má sloužit ochraně legitimních zájmů zaměstnance, je, že zaměstnavatel nesmí jednat svévolně ani tuto smluvně sjednanou možnost odstoupení zneužít.

Dále Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 21 Cdo 2124/2021 řešil (dosud v rozhodovací praxi nevyřešenou) otázku, zda zaměstnanci, se kterým zaměstnavatel rozvázal pracovní poměr a který písemně zaměstnavateli oznámil, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával, **přísluší dovolená za dobu, po kterou probíhal soudní spor o neplatnost rozvázání pracovního poměru, který byl pravomocně ukončen rozhodnutím o určení neplatnosti tohoto rozvázání**. V této souvislosti se Nejvyšší soud s předběžnou otázkou obrátil na Soudní dvůr Evropské unie, jenž ji zodpověděl v rozsudku sp. zn. C-57/22. V návaznosti na něj pak Nejvyšší soud konstatoval, že protiprávně propuštěný a opětovně přijatý zaměstnanec má právo uplatnit všechny nároky na placenou dovolenou za kalendářní rok, které vznikly v době ode dne tohoto protiprávního propuštění ze zaměstnání do dne, kdy do něj byl znovu přijat v důsledku tohoto zrušení. Jedinou výjimkou je doba, po kterou tento zaměstnanec pracoval u jiného zaměstnavatele.

Za jakých podmínek lze nárok na náhradu škody uplatněný zaměstnavatelem vůči zaměstnanci posoudit podle ustanovení občanského zákoníku o bezdůvodném obohacení a otázky vztahu bezdůvodného obohacení a povinnosti

k náhradě škody řešil Nejvyšší soud ve svém nejnovějším rozsudku sp. zn. 21 Cdo 1609/2023. Dovodil, že majetková újma, kterou lze vyjádřit v penězích, je předpokladem jak pro vznik nároku zaměstnavatele z bezdůvodného obohacení, tak i jeho nároku z odpovědnosti za škodu. Pak záleží, zda byla majetková újma způsobena zaviněným porušením povinnosti zaměstnance při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Pokud ano, je třeba nárok posoudit podle ustanovení o náhradě škody dle zákoníku práce. V případě, že tyto podmínky naplněny nejsou, je možné – vzhledem k subsidiaritě bezdůvodného obohacení ve vztahu k náhradě škody – majetkovou újmu zaměstnavatele posoudit podle ustanovení o bezdůvodném obohacení.

V nedávném rozsudku sp. zn. 26 Cdo 2128/2023 se Nejvyšší soud zabýval (dosud neřešenou) otázkou, **zda přenechávání bytu nájemcem třetím osobám prostřednictvím platformy typu Airbnb ke krátkodobému ubytování představuje jeho užívání v rozporu s účelem nájmu bytu a je hrubým porušením povinnosti nájemce vyplývající z nájmu dle § 2288 odst. 1 písm. a) občanského zákoníku**. Dospěl k závěru, že v případě těchto krátkodobých pronájmů užívá nájemce byt k jinému účelu než k bydlení, čímž porušuje své povinnosti nájemce bytu. V případě, že toto porušení dosáhne takové intenzity, že ho lze hodnotit jako hrubé (např. s ohledem na rozsah, negativní dopady na ostatní obyvatele v domě apod.), může pronajímatel nájem bytu vypovědět. Tento závěr se za určitých předpokladů aplikuje i v případě, že přenechání bytu třetím osobám k jiným účelům než k bydlení uskutečňoval podnájemce.

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku sp. zn. 33 Cdo 347/2023 z podzimu loňského roku **zabýval dosud v rozhodovací praxi neřešenou otázkou, zda je podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací povinen (oprávněn) pro účely vyúčtování poskytnuté služby uchovávat a zpracovávat údaje o příchozích hovorech** (dle § 90 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích), a to v kontextu ochrany osobních údajů. Nejvyšší soud konstatoval, že odvolací soud se – správně – ztotožnil se stanoviskem Úřadu pro ochranu osobních údajů z 31. 8. 2022. Dle tohoto stanoviska je údaj o příchozím hovoru osobním údajem, „jehož prostřednictvím lze fyzickou osobu ... snadno identifikovat ... je téměř vždy možné propojit telefonní číslo s řadou dalších údajů o fyzické osobě“. Operátor je podle zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, oprávněn (po omezenou dobu) tyto osobní údaje v rozsahu, který je nezbytný pro poskytování služeb a pro potřeby účtování a plateb za spojení, zpracovávat a uchovávat, i když se vztahují k jiné než reklamující osobě. Tento závěr je i v souladu s legislativou EU (článek 6 odst. 1 písm. c/ f/ obecného nařízení o ochraně osobních údajů, článek 6 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích).

Ústavní soud se ve svém čerstvém nálezu sp. zn. III. ÚS 410/23 opět věnoval tzv. **pravému souběhu funkcí**. Konkrétně posuzoval situaci, kdy člen statutárního orgánu uzavře s obchodní korporací nejen smlouvu o výkonu funkce člena statutárního orgánu, ale vedle ní ještě „manažerskou smlouvu“. Ústavní soud setrval na svém dřívějším závěru, že „manažerská smlouva“ uzavřená s členem statutárního orgánu obchodní korporace může být smluvně podřízena režimu zákoníku práce (aniž by se jednalo o závislou práci nebo o pracovní poměr). Toto podřízení je však možné pouze s limity vyplývajícími z kogentních (nepřekročitelných) norem obchodního a občanského práva. Tato omezení dle Ústavního soudu plně respektují zásadu, že smlouvy se mají dodržovat, i autonomii vůle smluvních stran. Ústavní soud konstatoval, že ústavně zaručená práva neporušuje ani požadavek, aby smluvní ujednání o odměně člena statutárního orgánu (i když je obsaženo v manažerské smlouvě, nikoli ve smlouvě o výkonu funkce) schválil nejvyšší orgán společnosti (valná hromada). Důvodem je mimo jiné ochrana práv a oprávněných zájmů akcionářů, třetích osob i akciové společnosti samotné. Absence tohoto schválení způsobuje neúčinnost dané smlouvy. To má dopad na oprávněnost/důvodnost vyplácení odměny nebo jiných plnění na základě takové smlouvy.

Přinášíme také shrnutí staršího rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 452/2023. NS v něm řešil otázku **aktivní věcné legitimace v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným**. Dovodil, že v souvislosti s úpravou vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je třeba vykládat pojem „společníka“ jakožto osoby aktivně věcně legitimované k podání návrhu podle § 191 odst. 1 z. o. k., extenzivně. Za společníka se tak má považovat i osoba, která po přijetí usnesení valné hromady ztratila bez právního nástupce postavení společníka, ale napadené usnesení valné hromady má nadále dopad do jejích práv a povinností založených jejím vztahem ke společnosti. V situaci, kdy napadeným usnesením valné hromady bylo rozhodnuto o odvolání stávající jednatelky a jmenování nových jednatelů společnosti, však (přes výše uvedený extenzivní výklad pojmu společník) nedojde k zachování aktivní věcné legitimace. Takové rozhodnutí totiž samo o sobě nemohlo žádným způsobem zasáhnout do práv a povinností bývalého společníka založených jeho předchozí účastí ve společnosti.

Jan Procházka

jprochazka@deloittece.com

Petra Schneiderová

pschneiderova@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.